

Het is voorbij

Columns - 29 juni 2018 - Auteur: Carsten Brzeski

Een WK zonder Duitsland in de hele of halve finale hebben mijn kinderen nog nooit meegemaakt. Ze kennen ook geen andere bondskanselier dan Angela Merkel. Het ene tijdperk is sinds woensdag voorbij, het andere zit mogelijk in zijn nadagen.

Het spel van Die Mannschaft staat symbool voor de Duitse economie en de carrière van Angela Merkel. Tijdens het zomersprookje van 2006 was Merkel net een jaar bondskanselier, de wereld omhelsde de openheid van de Duitsers en de economie kroop uit een jarenlange stagnatie. Het was een bevrijding.

In 2010 maakte het flitsende aanvallende spel van Die Mannschaft in Zuid-Afrika de hele wereld enthousiast, Merkel had net Griekenland (voor het eerst) gered en de Duitse economie ging door het dak. Vier jaar later kwam het hoogtepunt: de wereldtitel voor Die Mannschaft in Brazilië, Merkel als onbetwiste leider van Europa en de Duitse economie als dynamo van de hele eurozone.

Weer vier jaar later is er een roemloos einde gekomen aan het succes van Die Mannschaft. Ongeïnspireerd, afgemat en zonder tactische fitnesses nam het team afscheid van het WK in Rusland. Net zoals bondscoach Joachim Löw is Angela Merkel al heel lang aan de macht, heeft ze weinig zin om omstreden beslissingen uit te leggen en lijkt het nieuwe masterplan zoek. Merkel moet deze week een Toni Kroos doen; op de Europese top in de laatste minuut een beslissend doelpunt maken om haar regering te redden. In ieder geval tot de volgende wedstrijd.

Anders dan Die Mannschaft heeft Merkel het voordeel dat de grootste tegenstander, de Beierse CSU, eindelijk beseft dat politiek toch geen voetbalwedstrijd met winnaars en verliezers is. De [Beierse kamikaze](#) zou alleen verliezers kennen, met als grootste rampscenario een val van de hele regering. Iets wat de Duitse bevolking helemaal niet wil.

Als iemand uit zo'n situatie kan ontsnappen, dan is het wel de politieke Houdini van Europa. Merkel is de afgelopen weken duidelijk opgeschoven in de richting van CSU-voorzitter Seehofer. Bilaterale afspraken in plaats van een echte Europese oplossing. Minder 'wir schaffen das'-retoriek maakt het Seehofer moeilijker om aan de noodrem te trekken. De Duitse bevolking is inmiddels voorstander van een strikter immigratiebeleid, maar wil niet af van Angela Merkel.

Als Merkel-moordenaars zullen Seehofer en zijn CSU bij de volgende verkiezingen in Beieren geen hoge ogen gooien.

Het politieke drama in Berlijn maakt duidelijk dat de internationale trend van meer populisme, agressieve retoriek en versplintering van het partijstelsel Duitsland heeft bereikt, en er zal blijven. De CDU van Angela Merkel voelt nu de grenzen van de strategie om met één partij het hele politieke spectrum van rechts tot links af te dekken.

Zelfs als Merkel de dans nog een laatste keer ontspringt, zal ze met een nieuw masterplan moeten komen om haar politieke spel op te frissen. Een doelpunt in de laatste minuut is geen garantie tegen falen. Mijn kinderen zullen zeker ook een andere Duitse kanselier dan Merkel kennen, maar alstublieft niet ook dat nog deze zomer...

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/26828/het-is-voorbij>